

[Projekt Už jsem ?tená? – Knížka pro prv?á?ka v Úst?ední knihovn? pro d?ti a mládež Knihovny m?sta Plzn? \[1\]](#)

Autor:

- [VÝŠKOVÁ, Libuše](#) [2]

?íslo:

- [2018. ro?ník 27. ?íslo 2](#) [3]

Rubrika:

- [Celostátní akce](#) [4]

Klí?ová slova:

- [d?ti](#) [5], [Knihovna m?sta Plzn?](#) [6], [Knížka pro prv?á?ka](#) [7]

Region:

- [04 Plze?ský region](#) [8]

P?edstavovat projekt [Už jsem ?tená? – Knížka pro prv?á?ka](#) [9] se m?že mnoha knihovník?m – a p?edevším t?m, kte?í pracují v d?tských odd?leních – zdát jako nošení d?íví do lesa. Funguje v tém?? stejné podob? už deset let a u jeho za?átek stála úžasná paní Ivana Huta?ová. Od druhého ro?níku se pravideln? zapojujeme i my v [Úst?ední knihovn? pro d?ti a mládež Knihovny m?sta Plzn?](#) [10]. Za ta léta jsme s n?kterými vyu?ujícími, kte?í se s námi do této pro n? nadstavbové ?innosti s d?tmi pustí, navázali p?átelské vztahy a ?asto jen žasneme, jaké skv?lé nápady a akce pro své žáky vymýšlejí a uskute??ují.

Jinak tomu nebylo ani v letošním jubilejním desátém ro?níku. Tentokrát se nov? p?ipojila i [ZŠ Montessori Plze?](#) [11] a také jejich paní u?itelka p?išla s novými formami práce s d?tmi. Pod názvem *Poetická kavárna* se skrývá setkání d?tí, na kterém d?ti p?ednášely básni?ky na téma Zima a Vánoce (a podruhé na téma Jaro a mlá?ata), u?ily se správnému p?ednesu, vystupování p?ed ostatními a též um?ní naslouchat druhým a také hodnotit sv?j projev i výkon ostatních. Obdobný byl *Rok v básni?kách*. Každý se nau?il básni?ku o m?sici, ve kterém se narodil, a k tomu p?ipravil povídání o daném m?síci i s ukázkami typickými pro tento m?síc (v?ci, knížky, obrázky apod.). Velmi poda?enou akcí (podle slov paní u?itelky) bylo kreslení a malování ?áste?n? podle fantazie, ale p?edevším podle ?etby pohádky *Co je to za ptáka?* od Vladimíra Sut?jeva. Paní u?itelka velmi pomalu ?etla p?íb?h o nespokojené huse, která chtěla být každou chvíli jiným zví?etem podle toho, co právě vid?la a o ?em si myslela, že jí chybí. D?ti b?hem ?etby domalovávaly své huse její p?ání a na konci se p?i prohlížení a hodnocení obrázk? velmi prapodivných tvor? hodn? nasmály. Nechyb?lo však ani ponau?ení a povídání o lidských vlastnostech. Že jde ?tení propojit s jinými p?edm?ty, je každému jasné. P?íkladem m?že být i ?innost nazvaná *Ohrožené druhy*. D?ti společn? ?tou krátký, p?im?en? odborný text o ohroženém živo?ichu (p?írodním divu apod.), pak odpovídají na otázky podle textu a nakonec ohrožený druh kreslí. Vtipné a nápadité je využití knížek Lucie Seifertové, ve kterých obrázkovou formou s minimem textu p?edstavuje ?eské historické osobnosti. D?ti tyto krátké texty p?evypráv?ly svými slovy, pracovaly s p?ipravenými pracovními listy, ve kterých dopl?ovaly chyb?jící slova, ale hlavn? si propojovaly d?j i vlastnosti hrdin? (hrdinství, state?nost, chabrost, neohroženost, láska k vlasti) se sou?asností.

Stálící mezi našimi spolupracujícími školami je [ZŠ Chotíkov](#) [12]. Vyu?ující tam mají silnou podporu své paní ?editelky a na jejich nadšení a elánu je to vid?t. N?které pracovní listy a pom?cky, které si společn? s d?tmi na své ?tení a o svém ?tení p?ipravují, by se p?kn? vyjímaly v leckteré d?tské galerii. Ješt? než za?nou být opravdovými ?tená?i, vypravují p?íb?hy (hlavn? pohádky) podle p?edem p?ipravených obrázkových osnov. N?kdy po?adí obrátí

– nejprve d?ti vypravují, pak skládají obrázky do správného pořadí, p?ípadn? chyb?jící ?ásti osnovy dokreslí. ?asto využívají d?tskou hravost a p?e?tenou pohádku si sami s využitím jednoduchých rekvizit zdramatizují. Letos se d?tem nejvíce líbila práce na pohádce *Pale?ek a jeho kamarádi*. Je symbolické, že nejen v této pohádce, ale práv? i p?i společné práci na dramatizaci se d?ti učí kamarádství, spolupráci a toleranci.

Nemohu nezmínit další školu, která si projekt Už jsem ?tená? – Knížka pro prv?á?ka zajiš?uje tém?? celý ve vlastní režii. Jde o [2. základní školu v Plzni, Schwarzov? ulici](#) [13]. Duší všeho, co se ?tení týká, je tam?jší paní u?itelka Eva Páníková. Z tém?? neviditelné zaprášené školní knihovny vytvo?ila s velkou podporou vedení školy úžasné místo, kam chodí d?ti naprosto spontánn?, samoz?ejm? a hlavn? rády. Nejedna profesionální knihovna by možná závid?la krásné prost?edí s dostatečným prostorem, praktickým vybavením, dob?e postaveným fondem, ale p?edevším s milou, usm?vavou a velmi aktivní a nápaditou paní knihovnicí a u?itelkou v jedné osob?. Z jejich letošních aktivit bych se zmínila alespo? o jednom – o *?tení s porozum?ním*. Využívají malé knížky od autora Rodericka Hunta. P?i práci s knížkou *Alík hlídá babi?ku* si některé d?ti p?ivedly své opravdové babi?ky, povídaly si o rozdílech mezi opravdovou a kouzelnou babi?kou z pohádek, o tom, ve kterých pohádkách se kouzelná babi?ka vyskytuje, kterou by doma cht?ly mít, o p?íbuzenstvu a p?íbuzenských vztazích, ale také o tom, co by cht?ly se svými (a? už skutečnými nebo pohádkovými) babi?kami zažít. V adventním ?ase probíhá pod vedením paní u?itelky a knihovnice *Týden ranního adventního ?tení*.

I na dalších školách mají své zažité a osvědčené akce. V [Benešov? základní škole v Plzni](#) [14] k nim pat?í oblíbené výstavy knížek, kreslení pohádkových ?i jiných oblíbených hrdin?, velmi ?asto se využívá motiv bajek p?edevším kv?li podobenství s lidmi. I jinde d?ti vyrábí nebo jinak výtvarn? zpracovávají hlavní postavy p?íb?h? (vánoční and?lí?ci, knižní sk?ítkové, ove?ky k Pohádkám ov?í babi?ky apod.). I návštěva divadelních ?i loutkových p?edstavení se dá skloubit se ?tením – nap?. knižní p?edlohy – nebo s informacemi o autorovi. N?kde nechybí ani setkání s autorem – letos si s d?tmi povídala paní Barbora Vajst?tlová – hlavn? o knížce *A? jsou velcí zase malí*.

Po vý?tu aktivit ve školách si te? n?kdo m?že ?íci, zda se v?bec knihovna na projektu aktivn? podílí. Odpov?? je jednoduchá – samoz?ejm? se na n?m podílí, a to nejen organizačn?. Ale p?ijde mi zbytečné psát o tom, co d?láme zcela samoz?ejm?: že d?ti absolvují první seznámení s knihovnou, že k nám chodí na pravidelná ?tení, na p?edem p?ipravené besedy na r?zná témata, že d?láme výstavy oblíbených knížek nebo d?tských autor? ?i ilustrátor? k jejich výro?í, že si povídáme o rozdílech mezi knihou a ?asopisem, luštíme jednoduché k?ížovky. „D?tští“ knihovníci jsou všude velmi tvo?iví. Letos p?išla jedna paní u?itelka s novým nápadem: d?ti si namalovaly svého oblíbeného hrdinu a pak v knihovn? hledaly knížky, ve kterých zvolený hrdina vystupuje. To je výzva i pro knihovnice, aby neutrp?la jejich profesní ?est!

[15]

[16]

Prv?áci ze ZŠ Chotíkov p?i své první návšt?v? v knihovn?

Letošní knižní odm?nou je knížka *Bráchova bota* od Evelíny Koubové, kterou doprovázejí obrázky Radky Kielbergrové. E. Koubovou jsme si pozvali a v úterý 22. kv?tna 2018 knížku po besed? d?tem slavnostn? p?edala. To, že ji d?ti dostanou p?ímo od autorky a navíc podepsanou i s v?nováním, pro n? bylo zajisté dalším bonusem.

[17]

Děti ze ZŠ Chotíkov s autorkou letošní knížky Evelínou Koubovou

Tento způsob předávání volíme každý rok. Někdy se nám podaří pozvat přímo autory či ilustrátory knížek (Evu Sýkorovou-Pekárkovou, Báru Buchalovou, Andreu Popprovou, Petru Braunovou, Marku Míkovou nebo Jana Opatřila), jindy využijeme osobnosti našeho regionu nějak spjaté s knihami, místní historií apod. Každopádně předání zasloužené knížky bývá vždy završením celoroční práce, po které si tak trochu oddechne i my v knihovně s pocitem, že jsme snad zaseli zdravé semínko, ze kterého vyrostou noví žetnáři. A snažíme se ho zalévat, aby nezaschlo a mělo se k světu. Proto hned na začátku dalšího školního roku oslovíme v té době již druháky a opět společně s jejich vyučujícími se pouštíme do dalšího projektu, kterým jsou žetnářské pasy. Ale to už je jiná kapitola a zcela jiný příběh.

Autorkou fotografie s Evelínou Koubovou Veronika Šadová z Knihovny města Plzeň, autorkou zbylých dvou fotografií je Hana Vetrovská z téže knihovny.

URL zdroje: <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2018-rocnik-27-cislo-2/projekt-uz-jsem-ctenar-knizka-pro-prvnacka-v-0>

Odkazy

[1] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2018-rocnik-27-cislo-2/projekt-uz-jsem-ctenar-knizka-pro-prvnacka-v-0>

[2] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/autori/vyskova-libuse>

[3] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2018-rocnik-27-cislo-2>

[4] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/rubriky/celostatni-akce>

- [5] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/deti>
- [6] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/knihovna-mesta-plzne>
- [7] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/knizka-pro-prvnacka>
- [8] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/regiony/04-plzensky-region>
- [9] <https://www.skipcr.cz/akce-a-projekty/akce-skip/projekt-uz-jsem-ctenar-knizka-pro-prvnacka>
- [10] <https://knihovna.plzen.eu/knihovny-a-kulturni-zarizeni/knihovny/ustredni-knihovna-pro-deti-a-mladez.aspx>
- [11] <http://www.montessori-plzen.cz/zakladni-skola/>
- [12] <https://www.zs-chotikov.cz/>
- [13] <https://zs2.plzen.eu/>
- [14] <http://www.benesovaskola.cz/>
- [15] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/390/vyskova2.jpg>
- [16] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/390/vyskova3.jpg>
- [17] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/390/vyskova1.jpg>